

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНОЇ ТА НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Сокіл О.Г., д.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д. Моторного
м. Мелітополь, Україна

Summary: The paradigm of development of the reporting segment of sustainable development is substantiated, conceptual frameworks for ensuring accounting transparency of agricultural enterprises have been proposed.

Keywords: integrated reporting, non-financial reporting, sustainability accounting.

Постановка проблеми. За результатами аналізу підготовки нефінансових звітів аграрними підприємствами у світі та Україні виявлено найбільшу їх концентрацію у Європі та Південній Америці. В Україні підготовка нефінансових звітів все ще є прерогативою великих національних компаній та представництв міжнародних корпорацій. Проте євроінтеграційні процеси прискорюють і розширюють запровадження в Україні інтегрованої звітності / звітності про сталий розвиток.

Основні матеріали дослідження. Анкетування близько 10 представників виконавчих органів сільських об'єднаних територіальних громад показало повну їх зацікавленість в оприлюдненні інтегрованої звітності суб'єктами, що господарюють на їхній території. Водночас опитування понад 100 керівників середніх сільськогосподарських підприємств засвідчило їх інтерес в інформуванні через інтегровану звітність сільських громад про соціальну відповідальність та збереження родючості ґрунтів (по орендованих земельних паях) підконтрольним їм бізнесом. За даними форми № 2-ферм «Основні показники господарської діяльності фермерського господарства» Державної служби статистики України більше 10 % зареєстрованих фермерських господарств по землекористуванню і зайнятій праці належать до категорії середніх підприємств та ведуть активну соціально відповідальну діяльність. Це дало нам підстави зробити висновок, що в оглядовій перспективі формування й оприлюднення звітності про сталий розвиток буде наростати як обов'язкова, так і добровільна звітність про сталий розвиток сільськогосподарських підприємств, а відтак і організування відповідного обліку (табл. 1).

Ці дослідження остаточно підтвердили необхідність розроблення парадигми розвитку звітності про сталий розвиток підприємства. Вона базується на синергетичній взаємодії карти інтересів стейкхолдерів та цілей сталого розвитку підприємства. Такий підхід формує матрицю оцінки рівня обліково-аналітичного забезпечення і пропонує дерево рішень для визначення варіантів звітності про сталий розвиток за трьома варіантами подання: звіт про сталий розвиток сільськогосподарського підприємства; альтернативний звіт про сталий розвиток, що є окремим або стислим звітом про сталий розвиток; розширений фінансовий звіт із відповідною таксономією фінансової звітності.

Перспективи звітності зі сталого розвитку аграрними підприємствами України*

Види аграрних підприємств	Середній земельний банк, тис. га	Кількість, од.	Орієнтовані на облік сталого розвитку, од.	
			З 2019 року	З 2025 року
Великі (агрохолдинги)	Більше 10	150	150	150
Середні	Від 1,5 до 10	16200	1960	16200
Малі (фермерські)	До 1,5	38000	0	3700

* Спрогнозовано автором на основі даних опитування та Державної служби

статистики України [1].

Запропонований підхід до розвитку звітності потребує розроблення концептуальних основ забезпечення транспарентності бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств політиці сталого розвитку. Концептуальні основи базуються на оцінці стану і проблем обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку та означенні основних шляхів вирішення цієї проблеми (необхідності гармонізації показників міжнародних стандартів зі сталого розвитку для сільськогосподарських виробників; запровадження відповідних програм наукових досліджень із забезпечення транспарентності бухгалтерського обліку підприємства сучасним вимогам; ухваленню відповідної галузевої облікової політики), що спрямовує і формує основи офіційної регламентації звітності аграрних підприємств України.

Нині офіційна фінансова та статистична звітність не містить інформації про еколого-соціальну результативність аграрного підприємництва.

Висновки. Відповідно до цього алгоритму використовуються допоміжні звіти та таксономія до: Балансу сталого розвитку з урахуванням інтеграції у розділи активу природних активів і в розділи пасиву – оцінки природного капіталу та природних зобов'язань, з одного боку, з іншого – Звіту про фінансові результати сталого розвитку з розрахунком валового екологічно-інтегрованого прибутку (збитку). Такий підхід надасть стейкхолдерам та менеджерам сільськогосподарського підприємства нагоду визначення валового економічного і еколого-соціального прибутку (збитку) підприємства.

Список літератури

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 14.05.2019).